

25 SORUDA BİLGİ EDİNME HAKKI

GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ
2.Baskı

T.C.
BİLGİ EDİNME DEĞERLENDİRME KURULU
Vekaletler Cad No:6 C Blok
Bakanlıklar/ANKARA

Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu Yayınları 7

Güncelleştirilmiş 2. Basım, Haziran 2021.

Basım yeri : Deniz Ofset Matbaacılık
Kazımkarabekir Cad. No:105/2 Altındağ / ANKARA
denizmatbaa06@gmail.com
Sertifika No: 48191

T.C.
BİLGİ EDİNME DEĞERLENDİRME KURULU
Vekaletler Cad No:6 C Blok
Bakanlıklar/ANKARA

İKİNCİ BASKI İÇİN ÖNSÖZ

Demokratik hukuk devletinde şeffaf yönetimin gereği olan, eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerinin yerleşerek güçlenmesinde büyük önem taşıyan bilgi edinme hakkı, 22 Ekim 2003 tarihli ve 25269 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu ile tanınmış; 7 Mayıs 2010 yılında gerçekleşen 5982 sayılı Kanunun 8 inci maddesi ile Anayasa’nın 74 üncü maddesi değiştirilmiş ve bilgi edinme hakkı anayasal güvenceye kavuşturulmuştur. Böylece herkesin bilgi edinme hakkını kullanabilmesi ilk defa anayasal ve yasal güvence altına alınmıştır.

4982 sayılı Kanunun 14 üncü maddesi uyarınca, bilgi edinme başvurularıyla ilgili yapılacak itirazlar üzerine 4982 sayılı Kanunda öngörülen sebeplere dayanılarak verilen kararları incelemek ve kurum ve kuruluşlar için bilgi edinme hakkının kullanılmasına ilişkin kararlar vermek üzere Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu (BEDK) oluşturulmuştur.

09/07/2018 tarihli ve 30473/3 üncü mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 218 inci maddesi ile Başbakanlığın kapatılması ve Kurulumuz sekretaryasının Adalet Bakanlığı

tarafından yerine getirileceğinin düzenlenmesinin ardından, Kurulumuz üyeleri, 12 Kasım 2019 tarihli ve 30946 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 11 Kasım 2019 tarihli Cumhurbaşkanlığı kararı ile Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip ERDOĞAN'ın takdir ve tensipleri ile seçilmiştir

Kurulumuz, ilk toplantısını 4 Aralık 2019 tarihinde gerçekleştirmiş; 2018 ve 2019 yıllarından devir alınan dosyalar dâhil olmak 31.12.2020 tarihi itibarıyla eski yeni tüm dosyaları karara çıkarmış, böylece Kurulumuz 2021 yılına hiç bir devir yapmamıştır. Bu nedenle değerli Kurul Üyelerimiz başta olmak üzere, adalet uzmanlarımıza, şube müdürümüze ve idare personelimize üstün gayretleri nedeniyle teşekkür ederim.

BEDK olarak, Anayasa ve kanunlar çerçevesinde, adalet ve tarafsızlık, çözüm odaklılık, güvenilirlik, saydamlık ve sorumluluk bilincine bağlı olarak verilen görevleri özveriyle yerine getirmenin gayreti içerisindeyiz.

20 nci yılına doğru yürüyen BEDK verdiği kararlarla, alanında önemli bir birikim oluşturmuştur. Bu doğrultuda, vatandaşlarımızın

bilgiye ulaşmalarını sağlamak için s¼rekli gelişim ve vatandaş odaklı bir yaklaşım içerisinde çalışmalarımıza devam etmekteyiz.

Birinci Baskısı 6 sene ¼nce Ocak 2015'te, Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu'nun yedi numaralı yayını olarak yayımlanan elinizdeki bu kitapçık ile bilgi edinme hakkına ilişkin sıkça karşılaşılan sorular ve cevaplar vatandaşlarımızın erişimine sunulmuştur.

İkinci baskıda elinizdeki kitapçık g¼ncellenmiř, değişiklikler işlenmiş, yeniden g¼zden geirilmif ve eklemeler yapılmıştır.

Bu çalışmanın ilk baskısını hazırlayan BEDK uzmanları Canan ¼ZYAY ile Demet KOCAMUSAOğLU'na ve yayını g¼ncelleyerek ikinci baskıya hazırlayan BEDK uzmanları Melike KUTER KUNDUR ile B¼nyamin BEDİR'e teřekk¼rlerimi ifade etmek isterim.

25 Soruda Bilgi Edinme Hakkı isimli bu kitabın 2 nci baskısının Anayasamızın 74 ¼nc¼ maddesi ile g¼vence altına alınan bilgi edinme hakkının daha etkin kullanılmasına katkı sağlamasını umut eder, hayırlara vesile olmasını dilerim. 29/05/2021.

Prof. Dr. Hasan Tahsin FENDOęLU
BEDK Başkanı

ÖNSÖZ

Bilgi edinme hakkı, üçüncü kuşak temel hak ve özgürlüklerin en önemlilerinden birisidir. Bu hak, düşünce ve İfade özgürlükleri başta olmak üzere bir dizi önemli birinci kuşak temel hak ve özgürlükle bağlantılı olduğu gibi, iyi yönetim hakkı ile de yakından ilgilidir.

Hiç kuşkusuz iyi yönetim ilkesinin hayata geçirilmesi için en önemli araç kamu yönetimde şeffaflığın sağlanmasıdır. Bu ihtiyaç demokratik ülkelerde ulusal planda bilgi edinme mevzuatının yanı sıra idare ve vatandaşlar arasında arabulucu rolü oynayacak Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu benzeri bağımsız idari otoritelerin hayata geçirilmesini beraberinde getirmiştir.

Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu (BEDK), on yılı aşan kurumsal deneyimi ile alanında önemli bir birikim oluşturmuştur. Bu nedenle kurumumuz bir yandan önüne gelen itiraz başvurularını titizlikle inceleyip karara bağlama çalışmalarını sürdürürken, diğer taraftan bilgi edinme hakkının bireyler ve kamu kurumları tarafından doğru bir şekilde anlaşılıp kullanılması/uygulanması konusunda çalışmalarına hız vermiştir.

Kurulumuzun bu üçüncü yayını ile özellikle bilgi edinme hakkını kullanmak isteyen bireylerin, akıllarına gelebilecek soruların pratik cevaplarını kolayca bulabilmelerini amaçlıyoruz. Hiç kuşkusuz çalışma gelebilecek öneriler doğrultusunda daha da geliştirilmeye açıktır.

Bu elektronik kitabın alanında bir boşluğu doldurarak, ilgililere faydalı olmasını diler, çalışmayı hazırlayan BEDK uzmanları Canan ÖZYAY ve Demet KOCAMUSAOĞLU ile kendilerine destek veren uzman arkadaşlarına teşekkürlerimi ifade etmek isterim.

Dr. Ergin Ergül
BEDK Başkanı

SORULAR

- 1- Bilgi edinme hakkı nedir?.....8
- 2- Bilgi edinme hakkına ilişkin düzenlemeler nelerdir? 10
- 3- Bilgi edinme hakkının dilekçe hakkından farkı nedir? 11
- 4- Kimler bilgi edinme hakkını kullanabilir? 12
- 5- Hangi kamu kurumlarından bilgi istenebilir? 13
- 6- Bilgi ve belge nedir? 14
- 7- Kamu kurumlarından ne tür bilgi ve belgeler istenebilir? 15
- 8- Bilgi edinme başvuruları nasıl yapılır? (Birinci kademe başvuru)..... 16
- 9- Bilgi edinme başvuruları nereye yapılır?20
- 10- İstenen bilgi veya belgelerin belirsizliği halinde ne yapılır?.....21
- 11- Başvurular nasıl cevaplandırılır?22
- 12- Bilgi ve belgeye erişim ne kadar sürede sağlanmalıdır?23
- 13- Bilgi ve belgeye erişim usulü nedir?.....24
- 14- Başvurular ücrete tabi midir?25
- 15- Bilgi edinme hakkının sınırları nelerdir?26
- 16- Bilgi edinme hakkının kullanılmasına ilişkin bir itiraz mekanizması mevcut mudur? (İkinci kademe başvuru)..29

17- Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu kimlerden oluşmaktadır?	30
18- Kurulun ve Başkanın görevleri nelerdir?	31
19- Kurulun yetkileri nelerdir?	33
20- Kurula itiraz süresi ne kadardır?.....	34
21- Kurula nasıl itiraz edilebilir?.....	35
22- Kurul itirazları nasıl değerlendirmektedir?	38
23- Kurul kararlarına itiraz edilebilir mi?	40
24- Kurul kararlarının hukuki niteliği nedir?	41
25- Mevzuatın uygulanmamasına ilişkin herhangi bir yaptırım bulunmakta mıdır?	42

1- Bilgi edinme hakkı nedir?

21. yüzyıl devlet yönetiminde açıklık ve şeffaflık ilkelerinin teminatı olan bilgi edinme hakkının, tüm gerçek ve tüzel kişilere eşitlik ve tarafsızlık ilkelerine uygun olarak kullanılmasının sağlanması, günümüz modern demokratik devletlerinin temel bir görevidir.

En basit anlamıyla bilgi edinme hakkı, bireylerin kamu kurum ve kuruluşlarının görevlerinden dolayı sahip oldukları bilgilere erişim hakkıdır. Bu hak, ilgili mevzuat uyarınca bireylerin idareye yapacağı bilgi edinme başvurularının yanı sıra, idarenin kendi inisiyatifi ile belli bilgi ve belgeleri erişime açmasını da kapsar.

Bilgi edinme hakkı, demokratik yönetim ve şeffaflık ilkelerinin kamu yönetiminde gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve

açıklık ilkelerinin yerleşerek güçlenmesinde mihenk taşı durumundadır. Ayrıca yolsuzlukla mücadelede etkin bir denetim mekanizması olarak da kullanılmaktadır. Diğer yandan devlet ile bireyler arasındaki iletişim kanallarının bilgi edinme hakkı vasıtasıyla açık tutulması, devletle bireyler arasındaki mesafenin azalmasını ve güven duygusunun güçlenmesini sağlayarak bireylerin devlet yönetimine yabancılaşmasına engel olur. Alınan kararları denetleme ve karar alma mekanizmasında etkin rol oynama imkânına sahip bireylerin nazarında, idarenin iş ve eylemleri meşruiyet kazanır. Yine hak arama, adil yargılanma ve savunma hakkı gibi hakların, bilgi edinme hakkı ile yakından ilişkisi bulunmaktadır.

*“En basit anlamıyla bilgi edinme hakkı,
bireylerin kamu kurum ve kuruluşlarının
görevlerinden dolayı sahip oldukları
bilgilere erişim hakkıdır.”*

2- Bilgi edinme hakkına ilişkin düzenlemeler nelerdir?

- Anayasanın 74. Maddesi (2010)
- 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu (2003)
- Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik (2004)
- Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulunun Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik (2004)
- Bilgi ve Belgeye Erişim Genel Tebliği (2006)
- 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu ve Buna Bağlı Yönetmelik Uyarınca Karşılıklılık İlkesi Kapsamında Bulunan Ülkeler Hakkında Tebliğ (2008)

Bütün bu düzenlemeler, BEDK internet sitesinde yer alan Bilgi Edinme Hakkı Mevzuatı (Güncelleştirilmiş 2. Baskı, Ankara 2021) isimli elektronik kitapta yer almaktadır.

3- Bilgi edinme hakkının dilekçe hakkından farkı nedir?

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında tanınan bilgi edinme hakkı ile kişiler, kurum ve kuruluşların kayıtlarında bulunan bilgi ve belgeleri talep edilirken; 3071 sayılı

Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun uyarınca ise tüm dilek, istek, şikâyet ve ihbarlarını kurum ve kuruluşlara iletebilirler.

Dolayısıyla bilgi edinme hakkı, yalnızca hâlihazırda kurum kayıtlarında yer alan somut bilgi ve belge taleplerini kapsamaktadır.

3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun kapsamında yapılan başvurular, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunundan çok daha fazla kapsamlıdır.

4- Kimler bilgi edinme hakkını kullanabilir?

Tüm gerçek ve tüzel kişiler, bilgi edinme hakkından yararlanabilirler. Ancak Türkiye’de ikamet eden yabancılar ile Türkiye’de faaliyette bulunan yabancı tüzel kişiler, isteyecekleri bilgi kendileriyle veya faaliyet alanlarıyla ilgili olmak kaydıyla ve karşılıklılık ilkesi çerçevesinde bilgi edinme hakkından yararlanabilirler.

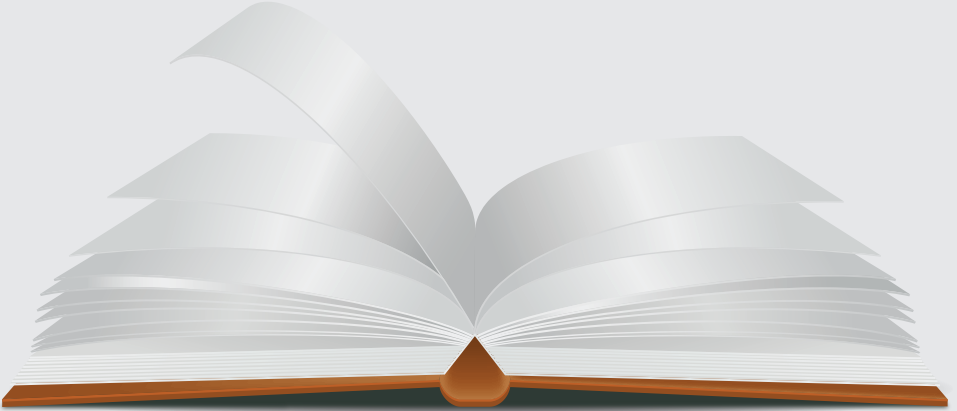
5- Hangi kamu kurumlarından bilgi istenebilir?

- Merkezi idare kapsamındaki kamu idareleri ile bunların bağlı, ilgili veya ilişkili kuruluşları,
- Köyler hariç olmak üzere mahalli idareler ve bunların bağlı ve ilgili kuruluşları ile birlik veya şirketleri,
- T.C. Merkez Bankası ve üniversiteler de dahil olmak üzere kamu tüzel kişiliğini haiz olarak enstitü, teşebbüs, teşekkül, fon ve sair adlarla kurulmuş olan bütün kamu kurum ve kuruluşları,
- Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları.

6- Bilgi ve belge nedir?

Bilgi, kurum ve kuruluşların sahip oldukları kayıtlarda yer alan kanun kapsamındaki her türlü veriyi; belge ise kurum ve kuruluşların sahip oldukları kanun kapsamındaki yazılı, basılı veya çoğaltılmış dosya, evrak, kitap, dergi, broşür, etüt, mektup, program, talimat, kroki, plân, film, fotoğraf, teyp ve videokaseti, harita, elektronik ortamda kaydedilen her türlü bilgi, haber ve veri taşıyıcıları ifade etmektedir.

7- Kamu kurumlarından ne tür bilgi ve belgeler istenebilir?

Bilgi edinme başvuruları, başvuru kurum ve kuruluşların, ellerinde bulunan veya görevleri gereği bulunması gereken bilgi veya belgelere ilişkin olmalıdır.

8- Bilgi edinme başvuruları nasıl yapılır? (Birinci kademe başvuru)

Bilgi edinme başvuruları, başvuru sahibinin adı ve soyadı, imzası, oturma yeri veya iş adresini, başvuru sahibi tüzel kişi ise tüzel kişinin unvanı ve adresi ile yetkili kişinin imzasını ve yetki belgesini içeren dilekçe ile yapılır. Bu başvuru, kişinin kimliğinin ve imzasının veya yazının kimden neşet ettiğinin tespitine yarayacak başka bilgilerin yasal olarak belirlenebilir olması kaydıyla elektronik ortamda veya diğer iletişim araçlarıyla da yapılabilir.

Bu kapsamda, gerçek kişiler tarafından elektronik posta veya faks yoluyla yapılacak başvurular, başvuru sahibinin adı ve soyadı, oturma yeri veya iş adresine ilave olarak kimlik doğrulama amacıyla kullanılacak T.C. kimlik numarası belirtilmek suretiyle, istenen bilgi veya belgenin bulunduğu kurum ve kuruluşun bilgi edinme biriminin elektronik posta adresine Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik EK-1’de yer alan Gerçek

Kişi Başvuru Formu doldurulmak suretiyle yapılır. Tüzel kişiler tarafından elektronik veya faks posta yoluyla yapılacak başvurular ise, tüzel kişinin unvanı ve adresi ile yetkili kişinin T.C. kimlik numarası belirtilmek suretiyle ve yetki belgesiyle birlikte, istenen bilgi veya belgenin bulunduğu kurum ve kuruluşun bilgi edinme biriminin elektronik posta adresine, yine söz konusu Yönetmelik EK-2’de yer alan Tüzel Kişi Başvuru Formu doldurularak yapılır.

EK-1

BİLGİ EDİNME BAŞVURUSU FORMU
(Gerçek Kişiler İçin)

Başvuru sahibinin Adı ve soyadı:		
Oturma yeri veya iş adresi:		
Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası: (Elektronik ortamda yapılacak başvurular için doldurulması zorunludur.)		Başvuruya hangi yolla cevap almak istersiniz? Yazılı Elektronik
Elektronik posta adresi: (Elektronik ortamda yapılacak başvurular içindir.)	E	
İmzası:		4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu gereğince istediğim bilgi veya belgeler aşağıda belirtilmiştir. Gereğini arz ederim.
İstenilen bilgi veya belgeler: (Not: Ayrılan boşluk yetmediği takdirde, başvuru için boş sayfa/sayfalar kullanılabilir.)		

EK-2

BİLGİ EDİNME BAŞVURUSU FORMU
(Tüzel Kişiler İçin)

Tüzel kişinin unvanı:	
Tüzel kişinin adresi:	
Yetkili kişinin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası: (Elektronik ortamda yapılacak başvurular için doldurulması zorunludur.)	Başvuruya hangi yolla cevap almak istersiniz? Yazılı Elektronik
Elektronik posta adresi: (Elektronik ortamda yapılacak başvurular içindir.)	E
İmzası:	4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu gereğince istediğim bilgi veya belgeler aşağıda belirtilmiştir. Gereğini arz ederim.
İstenilen bilgi veya belgeler: (Not: Ayrılan boşluk yetmediği takdirde, başvuru için boş sayfa/sayfalar kullanılabilir.)	

9- Bilgi edinme başvuruları nereye yapılır?

Bilgi edinme başvuruları, istenen bilgi veya belgenin bulunduğu kurum veya kuruluşa yapılmalıdır. Ancak istenen bilgi veya belge, başvuru yapılan kurum ve kuruluştan başka bir yerde bulunuyorsa, başvuru dilekçesi veya formu bu kurum ve kuruluşun bilgi edinme birimine gönderilmeli ve durum ilgiliye bildirilmelidir. Bu durumda başvuru, başvurunun bilgi veya belgenin bulunduğu kurum ve kuruluşça alındığı tarihte yapılmış sayılır.

10- İstenen bilgi veya belgelerin belirsizliği halinde ne yapılır?

Başvuru dilekçesi veya formuyla istenen bilgi veya belgeler, yeterince açık ve anlaşılır değilse, kurum ve kuruluşlar başvurunun hangi nedenlerle yeterince açık ve anlaşılır olmadığını başvuru sahibine bildirebilir ve ek bilgiler sunmasını isteyebilir.

11- Başvurular nasıl cevaplandırılır?

Kurum ve kuruluşlar, bilgi edinme başvurularıyla ilgili cevaplarını yazılı olarak, elektronik ortamda veya faks yoluyla başvuru sahibine bildirebilir. Mevzuatta yer alan istisnalar dışındaki her türlü bilgi veya belge, başvuru sahiplerinin erişimine sunulmak zorundadır. Başvurunun reddedilmesi halinde ise, bu kararın gerekçesi ve buna karşı başvuru yolları ve süreleri, başvuru sahibine bildirilmek durumundadır. Dolayısıyla bilgi edinme başvuruları, yalnızca bilgi edinme hakkı mevzuatında belirtilen kurallar çerçevesinde reddedilebilir.

12- Bilgi ve belgeye erişim ne kadar sürede sağlanmalıdır?

Kurum ve kuruluşlar, usulüne uygun başvuru üzerine istenen bilgi veya belgeye erişimi, 15 iş günü içinde sağlamakla yükümlüdür.

Ancak istenen bilgi veya belgenin, başvuru alan kurum ve kuruluş içindeki başka bir birimden sağlanması; başvuru ile ilgili olarak bir başka kurum ve kuruluşun görüşünün alınmasının gerekmesi veya başvuru içeriğinin birden fazla kurum ve kuruluşu ilgilendirmesi durumlarında bilgi veya belgeye erişim 30 iş günü içinde sağlanır. Fakat bu durumda, sürenin uzatılması ve bunun gerekçesinin, başvuru sahibine yazılı olarak ve 15 iş günlük sürenin bitiminden önce bildirilmesi gereklidir.

13- Bilgi ve belgeye erişim usulü nedir?

Bilgi ve belgeye temel erişim usulü, kurum ve kuruluşların başvuru sahibine istenen belgenin onaylı bir kopyasını vermesidir. Fakat bilgi veya belgenin niteliği gereği kopyasının verilmesinin mümkün olmadığı veya kopya çıkarılmasının aslına zarar vereceği hâllerde, kurum ve kuruluşlar ilgilinin;

- Yazılı veya basılı belgeler için, söz konusu belgenin aslını incelemesi ve not alabilmesini,
- Ses kaydı şeklindeki bilgi veya belgelerde bunları dinleyebilmesini,
- Görüntü kaydı şeklindeki bilgi veya belgelerde bunları izleyebilmesini,

sağlamakla yükümlüdür.

Bilgi veya belgenin bunlardan farklı bir şekilde elde edilmesi mümkün ise, belgeye zarar vermemek koşuluyla bu imkân sağlanmalıdır.

14- Başvurular ücrete tabi midir?

Bilgi edinme başvurularından her hangi bir ücret alınmamaktadır. Ancak kurum ve kuruluşlar, elektronik posta yoluyla erişim sağlananlar dahil, erişimine imkân sağladıkları bilgi veya belgeler için başvuru sahibinden, bilgi veya belgelere erişimin gerektirdiği inceleme, araştırma, kopyalama, postalama ve diğer maliyet unsurları ile orantılı ölçüde ücret tahsil edebilir. Kurum ve kuruluşlarca uygulanacak bilgiye erişim ücret tarifesi, Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanmış Bilgi ve Belgeye Erişim Genel Tebliği uyarınca düzenlenmektedir. (Bkz. BEDK 5 nolu yayın.)

Fakat erişimine imkân sağlanan bilgi veya belgelerin **ilk on sayfalarının kopyaları için. postalama maliyeti dahil herhangi bir ücret alınmaz.**

15- Bilgi edinme hakkının sınırları nelerdir?

Yargı denetimi dışında kalan işlemler, devlet sınırlarına ilişkin bilgi ve belgeler, ülkenin ekonomik çıkarlarına ilişkin bilgi ve belgeler, istihbarata ilişkin bilgi veya belgeler, idari soruşturmaya ilişkin bilgi veya belgeler, adli soruşturma ve kovuşturmaya ilişkin bilgi veya belgeler, özel hayatın gizliliği, haberleşmenin gizliliği, ticari sırlar, fikir ve sanat eserleri, kurum içi düzenlemeler, kurum içi görüş, bilgi notu ve tavsiyeler, tavsiye ve mütalaa talepleri ile yayımlanmış veya kamuya açıklanmış bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkının kapsamı dışındadır.

Yine belli bir tarihte açıklanacağı, duyurulacağı önceden belirtilmiş olup, zamanından önce açıklanması halinde kamu yararını zedeleyecek veya kişisel menfaat temin etmek için kullanılabilecek bilgi veya belgeler, belirtilen tarihten önce açıklanamaz ve erişimi sağlanamaz.

Ayrica kurum ve kuruluşlar, *ayrı veya özel bir çalışma, araştırma, inceleme ya da analiz* neticesinde oluşturulabilecek türden bir bilgi veya belge için yapılacak başvurular ile *tekemmül etmemiş bir işleme* ilişkin bilgi veya belge için yapılacak başvurulara olumsuz cevap verebilir.

Daha önce cevaplandırıldığı halde aynı kişiler tarafından yapılan tekrar mahiyetindeki başvurular ile soyut ve genel nitelikteki başvurular ise, kurum ve kuruluşlar tarafından işleme konulmaz ve durum başvuru sahibine bildirilir.

Diğer taraftan istenen bilgi veya belgelerde, gizlilik dereceli veya açıklanması yasaklanan bilgiler ile açıklanabilir nitelikte olanlar birlikte bulunuyor ve bunlar birbirlerinden ayrılabiliriyorsa; söz konusu bilgi veya belge, gizlilik dereceli veya açıklanması yasaklanan bilgiler çıkarıldıktan sonra başvuranın bilgisine sunulur ve ayırma gerekçesi başvurana yazılı olarak bildirilir. Dolayısıyla talep konusu bilgi veya belgenin gizli olması, doğrudan bir ret gerekçesi teşkil etmemekte; yalnızca gizli bilgi veya belgeler çıkartıldıktan

sonra başvuru sahiplerinin erişimine sunulmaktadır.

16-Bilgi edinme hakkının kullanılmasına ilişkin bir itiraz mekanizması mevcut mudur? (İkinci kademe başvuru)

Bilgi edinme başvurularıyla ilgili yapılacak itirazlar üzerine kurum ve kuruluşlarca verilen kararları incelemek ve kurum ve kuruluşlar için bilgi edinme hakkının kullanılmasına ilişkin karar vermek üzere Ankara'da **Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu (BEDK)** oluşturulmuştur.

17- Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu kimlerden oluşmaktadır?

Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu, Cumhurbaşkanlığı Kararı ile atanan 9 üyeden oluşmaktadır.

Bu üyeler; birer üyesi Yargıtay ve Danıştay genel kurullarının kendi kurumları içinden önerecekleri ikişer aday, birer üyesi ceza hukuku, idare hukuku ve anayasa hukuku alanlarında profesör veya doçent unvanına sahip kişiler, bir üyesi Türkiye Barolar Birliğinin baro başkanı seçilme yeterliliğine sahip kişiler içinden göstereceği iki aday, iki üyesi en az genel müdür düzeyinde görev yapmakta olanlar ve bir üyesi de Adalet Bakanının önerisi üzerine bu Bakanlıkta idarî görevlerde çalışan hâkimler arasından Cumhurbaşkanınca seçilecek üyelerdir.

Kurul Başkanı, kurul üyelerince kendi aralarından seçilmektedir.

Kurulun sekretarya hizmetleri Adalet Bakanlığı tarafından yerine getirilmektedir.

18- Kurulun ve Başkanın görevleri nelerdir?

A) Kurulun Görevleri

- Bilgi edinme başvurusuyla ilgili yapılacak itirazları karara bağlamak,
- Bilgi edinme hakkının kullanılmasına ilişkin görüş ve değerlendirme istemini içeren başvuruları karara bağlamak,
- Kurum ve kuruluşlar için bilgi edinme hakkının kullanılmasına ilişkin hususları düzenlemek,
- Kurum ve kuruluşlarca, Kanunun 30 uncu maddesi uyarınca gönderilen raporları ve hazırlayacağı genel raporu her yıl Nisan ayı sonuna kadar Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne göndermek,
- Gerektiğinde belli işlerin gündeme alınmasına karar vermek,
- Bilgi edinme hakkına ilişkin yapılması gereken mevzuat değişikliklerini önermek.

B) Başkanın Görevleri

- Kurulu temsil etmek,
- Raportörleri görevlendirmek,
- Kurul toplantısının gündemini belirlemek, üyeleri toplantıya çağırmak ve toplantıyı yönetmek,
- Kurul tarafından alınan kararları ilgililere bildirmek,
- Kurulun görev alanına giren konularda diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak,
- Kurulun faaliyetleri ile ilgili olarak kamuoyunu bilgilendirmek.

19- Kurulun yetkileri nelerdir?

Kurula yapılan itiraz başvurularına ilişkin olarak kapsamda yer alan tüm kurum ve kuruluşlar, Kurulun istediği her türlü bilgi veya belgeyi, 15 iş günü içinde vermekle yükümlüdür. Kurulun ayrıca itiraz üzerine başvuru sahibi ile kurum veya kuruluşların, itiraz konusuyla ilgili yazılı veya şifahi görüşlerine başvurma, konuyla ilgili uzmanların görüşünü alma ve gerekli gördüğü diğer incelemelerde bulunma yetkisi bulunmaktadır. Bunun yanı sıra Kurul, belirleyeceği konularda komisyonlar ve çalışma grupları kurabilir ve gerekli gördüğü takdirde, ilgili bakanlık ile diğer kurum ve kuruluşların ve sivil toplum örgütlerinin temsilcilerini, bilgi almak üzere toplantılarına katılmaya davet edebilir. Ayrıca 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun 29. maddesi uyarınca, kurum ve kuruluşlara uyarı yapabilmekte ve bu kurum ve kuruluş yetkilileri hakkında disiplin işlemi başlatılmasını talep edebilmektedir.

20-Kurula itiraz süresi ne kadardır?

Bilgi edinme istemi reddedilen başvuru sahibi, yargı yoluna başvurmadan önce kararın tebliğinden itibaren 15 gün içinde Kurula itiraz edebilir.

Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nda belirtilen süreler içinde, kurum ve kuruluşlar tarafından başvuru sahibine olumlu veya olumsuz herhangi bir cevap verilmemesi halinde başvuru, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 10. maddesi uyarınca 60 günün geçmesiyle reddedilmiş sayılır.

Bu durumda, öncelikle 60 günlük sürenin geçmesi beklenmelidir.

Zimni ret süresinin dolmasının ardından başvurusu reddedilmiş sayılan başvuru sahibi, yargı yoluna başvurmadan önce dava açma süresinin başladığı tarihten itibaren 15 gün içinde Kurula yazılı olarak itiraz edebilir.

Kurula itiraz, başvuru sahibinin idari yargıya başvurma süresini durdurur.

21- Kurula nasıl itiraz edilebilir?

Başvuru sahiplerinin Kurula başvurularını mevzuat uyarınca yazılı olarak, posta yoluyla ya da CİMER aracılığıyla yapmaları ve itiraz dilekçelerine;

- **Başvuru sahibi gerçek kişi ise;** kurum veya kuruluşa yapılan bilgi edinme başvurusunun suretini, kurum veya kuruluştan gelen cevabi yazının suretini ve itiraz başvurunun vekil aracılığıyla yapılması durumunda vekaletname suretini,
- **Başvuru sahibi tüzel kişi ise;** kurum veya kuruluşa yapılan bilgi edinme başvurusu suretini, kurum veya kuruluştan gelen cevabi yazının suretini ve yetki belgesi suretini

eklemeleri gerekmektedir.

Kurul, hukuki ve fiili imkânsızlık bulunmaması halinde, usule uygun olan itiraz başvuruları hakkındaki kararını 30 iş günü içinde vermektedir.

İtiraz başvurularının elektronik ortamda alınabilmesine yönelik gerekli çalışmalar başlatılmış olup, Kurulumuzun sekreteryaya hizmetlerinin Adalet Bakanlığı tarafından yürütülmesi nedeniyle, Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Genel Müdürlüğüne başlatılan çalışmaların tamamlanmasının ardından başvuru sahiplerine elektronik ortamda da itiraz başvurusu yapma imkânı sağlanmış olacaktır.

İtiraz Dilekçesi Örneği

BİLGİ EDİNME DEĞERLENDİRME KURULUNA

İtiraz eden:

Başvurunun Yapıldığı Kurum veya Kuruluş:

Kurum veya Kuruluşa Başvuru Tarihi:

Kurum veya Kuruluşun Cevap Tarihi:

İtirazın Konusu:

Ad-Soyad

İmza

Tarih

Adres:

Telefon No:

EKİ:

- 1-Kurum veya kuruluşa yapılan bilgi edinme başvurusu sureti,
- 2-Kurum veya kuruluştan gelen cevabi yazı sureti,
- 3-Avukat aracılığıyla yapılan başvurularda vekaletname sureti,
- 4-Tüzel kişi başvurularında bilgi edinme başvurusu ve itiraz dilekçesinde İmzası bulunan yetkili/yetkililerin yetki belgesi ya da imza sirküleri sureti,
- 5-Sendika şubesi başvurularında genel merkez tarafından verilmiş şube yetki belgesi sureti.

22- Kurul itirazları nasıl değerlendirilmektedir?

Kurula yapılan itirazlar usul ve esas açısından incelenmektedir.

Buna göre itirazlar öncelikle usulden incelenerek, itiraz dilekçesinde bulunması gereken şartlar değerlendirilmekte ve eksikliklerin tespiti halinde, Kurulun ara kararı ile bu eksikliklerin itiraz sahiplerince 15 günlük sürede giderilmesi istenmektedir. Belirtilen süre içinde eksiklikler giderilmediği durumda ise başvurular reddedilmektedir.

Yine itirazdan veya itiraz sonuçlanmadan önce yargı yoluna başvurulduğunun tespiti, itiraz başvurusunun işlemde kaldırılmasına neden olmaktadır. Diğer taraftan aynı kişi tarafından, aynı maddi ve hukuki sebebe dayanılarak yapılan (mükerrer) ikinci itiraz, incelenmeksizin usul yönünden reddedilmektedir.

U sul yönünden yapılan incelenme sonucunda herhangi bir eksiklik bulunmadığının ya da başvurudaki eksikliklerin giderildiğinin tespit edilmemesi durumunda itirazın esastan incelenmesine geçilmektedir.

E sas yönünden yapılan inceleme sonucunda Kurul, itirazı haksız bulursa reddetmekte; kısmen veya tamamen haklı bulursa kabul ederek, kararı uygulanmak üzere ilgili kurum ve kuruluşa göndermekte, ilgisine de bilgi vermektedir.

İ tirazın usule uygun olarak yapılması ya da eksiklik tamamlanarak usule uygun hale getirilmesi durumunda Kurul, hukuiki ve fiili imkânsızlık bulunmaması halinde, 30 iş günü içinde kararını vermektedir.

23- Kurul kararlarına itiraz edilebilir mi?

Taraflar, Kurulun vermiş olduğu bir karara dayanak teşkil eden bilgi veya belgelerde herhangi bir eksiklik, sahtecilik ve benzeri bir durumu tespit etmeleri ya da esası etkileyecek yeni bir bilgi veya belgeye ulaşmaları durumunda Kurula başvurabilir ve Kurul, bu başvuru üzerine kararını yeniden gözden geçirebilir.

Fakat aynı kişi tarafından, aynı maddi ve hukukî sebebe dayanılarak yapılan ikinci itiraz incelenmeksizin reddedilir.

24- Kurul kararlarının hukuki niteliği nedir?

Kurul kararları, kurum ve kuruluşlar açısından bağlayıcıdır. Ancak Kanunda belirtilen şartların bulunması halinde Kurul kararlarına itiraz edilebilir ya da 60 gün içinde idari yargıda dava açılabilir.

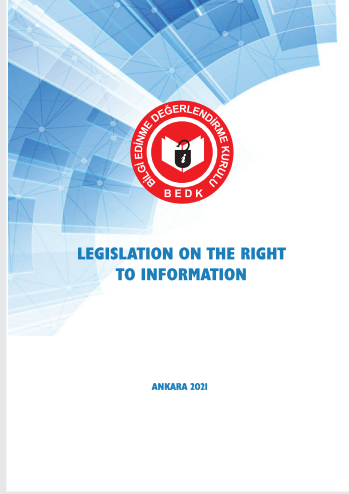
Kurul, itiraza konu bilgi ve belgeleri doğrudan erişime açmamakta; kararlarını uygulanmak üzere ilgili kurum ve kuruluşlara tebliğ etmektedir. Dolayısıyla talep konusu bilgi ve belgeler, ilgili kurum ve kuruluşlarca erişime açılmakta veya başvuru sahiplerine gönderilmektedir.

25- Mevzuatın uygulanmamasına ilişkin herhangi bir yaptırım bulunmakta mıdır?

Kanunun uygulanmasında ihmali, kusuru veya kastı bulunan memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında, işledikleri fiillerin genel hükümler çerçevesinde ceza kovuşturması gerektirmesi hususu saklı kalmak kaydıyla, tabi oldukları mevzuatta yer alan disiplin cezaları uygulanır.

Ayrica mevzuatta belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde erişilen bilgi ve belgeler ticari amaçla çoğaltılamaz, kullanılamaz ve erişimi sağlayan kurum ve kuruluştan izin alınmaksızın yayımlanamaz. Erişilen bilgi veya belgeleri ticari amaçla çoğaltanlar, kullananlar veya yayımlayanlar hakkında, kanunların cezai ve hukuki sorumluluğa ilişkin hükümleri uygulanır.

DİĞER YAYINLARIMIZ

ADRES

Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu

Vekaletler Caddesi C Blok No:6

Bakanlıklar/ANKARA

